LAUSUNTO/Suomen Hippos ry **08.01.2019**

Hallintovaliokunnalle

Asia: HE 213/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arpajaislain sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetun lain 1 luvun 3 §:n muuttamisesta

Suomen Hippos ry kiittää valmistelijoita esityksestä. Rahapelihaittoihin vaikuttaminen on ensisijaisen tärkeää.

Yksinoikeus on tehokkain rahapelien toimeenpanomalli pelihaittojen ehkäisyssä

Suomalaisen yksinoikeusjärjestelmän oikeutus perustuu siihen, että sen on kiistattomasti todettu olevan tehokkain rahapelien järjestämismalli ehkäisemään rahapelaamisesta aiheutuvia haittoja. Yksinoikeusjärjestelmän suotuisana sivuseurauksena on se, että tuottoja voidaan käyttää yhteisesti hyväksytyn yleishyödyllisen toiminnan rahoittamiseen. Tämä järjestelmän ominaisuus tuo siihen vahvuutta ja uskottavuutta.

Pelihaittojen vähentäminen on tärkeää – keinot käyttöön asteittain

Pelihaittojen vähentäminen on myös edunsaajien ja Suomen Hippos ry:n tavoite. Suomessa ongelma- ja riskipelaajien määrä on ollut varsin vakaalla noin 3% tasolla vuosikymmeniä. Veikkauksen teettämien tutkimusten perusteella verkkokanavassa joulukuussa 2017 käyttöön otettu pelirajoituskokonaisuus on saatujen tulosten perusteella vaikuttanut ainakin tilapäisesti myönteisesti peliongelmaisten määrään. Keinot peliongelmien vähentämiseen kestävästi ovat haastavat toteuttaa, koska käytännöstä mistään päin maailmaa ei löydy tuloksia onnistuneista toimenpiteistä. Nyt meillä Suomessa onkin ensisijaisen tärkeää, että kokeillaan pelaamisen hallinnan ratkaisuja, niitä mitataan ja edetään vain niillä toimilla, jotka vaikuttavat tavoitteisiin pääsemiseksi. Pelkästään pelituottojen lasku ei ole kenenkään tavoite.

Tunnistautuvaan pelaamiseen siirtyminen on toteutettava hallitusti

Siirtyminen pakolliseen tunnistautumiseen on ehdottomasti oikeansuuntainen tapa edistää vastuullisuutta rahapelaamisessa, koska sillä tavoin voidaan puuttua peliongelmien hallinnan lisäksi myös rahapelaamiseen jossain määrin liittyvään rahanpesuun. Siirtymäkaudella on tärkeää, että peliyhtiöllä on mahdollisuus erilaisin kannustimin siirtää asiakkaitaan tunnistautuvan pelaamisen piiriin. Valmisteltavan tunnistautumisprosessin on myös oltava asiakkaille helppo käyttää, ettei sillä rajata osaa asiakkaista kokonaan ulkopuolelle. Käyttöön otettavien pelaamisrajojen tulisi olla asiakkaiden itsensä asettamia, mutta sillä tavoin pakollisia, että jokainen ne joutuisi pelaamiselleen asettamaan niin pelivolyymin kuin ajankäytön suhteen. Alle 2€:n kertapelaamisen tulisi olla edelleen mahdollista ilman tunnistautumista, koska sen kaltainen satunnainen pelaaminen ei aiheuta ongelmia kenellekään.

Peliyhtiön kanavointikyvystä on huolehdittava

Kotimaisen peliyhtiön kilpailu- ja kanavointikyvystä on pidettävä huolta ja sen on pystyttävä tarjoamaan laadukasta ja kiinnostavaa asiakaskokemusta. Rajoitukset kivijalkatarjoamaan ohjaavat pelaamaan sähköiseen kanavaan. Nykyajan sähköisessä maailmassa asiakkaan on rahapelaamisensakin suhteen erittäin helppoa vaihtaa palvelun tarjoajaa, jos säännellyn toimijan tarjoama kokemus ei ole tyydyttävä.

Pelaamisesta aiheutuvat hyödyt on turvattava

Pelihaittoja vähentäessä ei ole syytä vähentää hyötyjä, jotka koituvat yleishyödyllisestä toiminnasta. Lakiuudistuksesta aiheutuen edunsaajien rahapelirahoitus laskee 17-170 miljoonalla. Tietyn, ennalta tuntemattoman ajan jälkeen Veikkauksen tuotot voivat palautua takaisin alkuperäiselle tasolleen, ja siten edunsaajien rahoitus voi palautua. Tähän kuluvan ajan edunsaajien rahoitus on kuitenkin turvattava: jos tavoitteena on alentaa rahapelihaittoja, tavoitteen mukaista ei ole vähentää edunsaajien toteuttamaa yleishyödyllistä toimintaa[1].
Rahoituksen tason turvaaminen voidaan toteuttaa laskemalla arpajaisveroprosenttia. Arpajaisveron (12 %) tuotto nyt on noin 200 miljoonaa vuodessa. Toisin sanoen veron tuotto on suurempi kuin korkein lakiesityksessä arvioitu haittavaikutus (170 miljoonaa) edunsaajien rahoitukseen. Toimialakohtaisesti voi olla hyödyllistä pohtia myös tiettyjen rahoituskohteiden siirtämistä yleiskatteelliseen budjettiin.

SUOMEN HIPPOS RY

_____

Vesa Mäkinen

Toimitusjohtaja

---

[1] Rahapelien tuotto käytetään yleishyödyllisiin tarkoituksiin seuraavasti: 53 prosenttia urheilun ja liikuntakasvatuksen, tieteen, taiteen sekä nuorisotyön edistämiseen, 43 prosenttia terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen ja neljä prosenttia hevoskasvatuksen ja -urheilun edistämiseen.